

Hoe geef ik een interview?

Word je binnenkort geïnterviewd voor een krant, magazine, de radio of tv? Hier vind je een checklist van aandachtspunten voor de voorbereiding, het interview zelf en de afronding, met aparte aandacht voor radio- en tv-interviews.

De algemene tips kun je toepassen voor allerlei verschillende soorten interviews:

- Voor een schriftelijk medium, zoals een krant of tijdschrift. Zo'n interview kan zowel face to face als telefonisch gegeven worden.
- Voor een (lokale) radio-omroep, dit kan zowel telefonisch als – al dan niet live – in een studio.
- Voor de camera; bijvoorbeeld in een televisiestudio.

Voorbereidingen

Een goede voorbereiding is bepalend voor het geven van een succesvol interview. Onderstaande tips zijn hierbij behulpzaam.

- Ga na waar het gesprek precies over zal gaan. Wat is het doel van het interview? Wil de interviewer vooral feiten en achtergrondinformatie of juist een mening of opinie? Welke onderwerpen komen aan de orde? Probeer ook de eerste vraag te achterhalen die een interviewer gaat stellen.
- Wat is de aanleiding van het gesprek?
- Waarom word jij, of waarom wordt je organisatie gevraagd?
- Voor welk medium (krant, nieuwsblad, huis-aan-huisblad, radio, televisie) is het interview bedoeld? Probeer een beeld te krijgen van dit medium.
- Wanneer wordt het interview gepubliceerd of uitgezonden?
- Waar wordt het interview gehouden? In de eigen organisatie, in een studio, in een vergaderzaal of buiten?
- Zijn of worden er nog anderen geïnterviewd? Mag je al weten wat zij gezegd hebben?
- Word je tijdens het interview met andere gespreksdeelnemers geconfronteerd?
- Vorm voor jezelf een goed beeld van het publiek tot wie je je richt.
- Schrijf van te voren op wat je in ieder geval wilt gaan zeggen, welke kernpunten en achtergronden je wilt benadrukken.
- Bereid het gesprek voor door informatie op te zoeken die op het gespreksonderwerp betrekking heeft.
- Oefen eventueel aan de hand van een lijst met lastige vragen of door middel van een rollenspel.
- Maak van te voren afspraken over het vooraf lezen van de tekst van het interview, het af luisteren van de band of het zien van de opnamen. Een tekst kun je controleren op feitelijke onjuistheden.

Het interview zelf

Tijdens het geven van een interview kun je gebruik maken van de volgende tips:

- Gebruik spreektaal.
- Gedraag je zo natuurlijk mogelijk.
- Lees geen antwoorden voor, noteer enkele steekwoorden of kernzinnen van je boodschap.
- Veronderstel bij een interview niet te veel als bekend.
- Vermijd (vak)jargon, moeilijke woorden en begrippen. Als je ze wel gebruikt, leg ze dan kort uit.
- Probeer veelvuldig gebruik van getallen te vermijden.
- Houd de doelgroep voor ogen.
- Vertel geen onwaarheden. Door consequent en eerlijk te zijn dwing je respect af. Wat niet wil zeggen dat je altijd volledige openheid van zaken moet geven.
- Geef korte en duidelijke antwoorden.
- Formuleer zorgvuldig. Uitspraken kunnen letterlijk geciteerd worden.
- Geef direct (rechtstreeks) antwoord.
- Begin telkens met het belangrijkste onderdeel van je boodschap.
- Probeer niet de stiltes in een gesprek op te vullen.
- Ga niet in op hypothetische vragen.
- Zoek in onbenullige vragen een aanknopingspunt voor een zinnig antwoord. Pas op voor addertjes onder het gras.
- Wanneer een vraag herhaald wordt, wil de journalist je wellicht een antwoord in de mond leggen.
- Bij radio- en televisieopnames die niet live worden uitgezonden, kun je beter niet refereren aan een eerdere uitspraak, want die kan eruit geknipt worden.
- Zeg het als je een antwoord niet weet. Kom er later wel altijd op terug. Let op: de klant die naar een radio-uitzending belt en een journalist met een vraag bel je dezelfde dag nog terug.
- Indien je geen antwoord kunt geven op een vraag, leg dan uit waarom dit het geval is.
- Doe geen mededelingen 'off the record' of 'onder embargo'. Een journalist zal zich daar niet altijd aan willen houden.
- Maak een interview niet onnodig lang. Een manier om het kort te houden is een samenvatting geven van wat je al gezegd hebt.
- Let op: ook de informele uitspraken voor, tijdens of na het gesprek horen bij een interview.

● Na afloop van het interview

Denk niet te snel dat je geen acties meer hoeft te ondernemen nadat je een interview hebt gegeven. Hieronder vind je een aantal voorbeelden.

- Vraag bij een interview voor een schriftelijk medium aan de journalist wanneer je de tekst kunt verwachten.
- Laat de voorgelegde tekst ook even lezen aan iemand anders binnen de organisatie. Leg bij twijfel over de inhoud de tekst voor aan een materiedeskundige binnen de organisatie.
- Geef altijd zo snel mogelijk een reactie op een tekst die je krijgt voorgelegd na een interview voor een schriftelijk medium.
- Help de journalist verder door bijvoorbeeld het opsturen van een brochure of jaarverslag. Geef echter geen interne en vertrouwelijke informatie.

● Extra tips voor een radio-interview

Het medium radio stelt extra eisen aan het gesprek. Het luistert dan nog nauwer hoe je reageert.

- Radio-interviews bieden weinig ruimte voor breedsprakige verklaringen. Vraag vooraf aan de verslaggever hoeveel tijd er in de uitzending voor jouw onderwerp beschikbaar is.
- Stel de verslaggever voor om vooraf even over zijn vragen en jouw antwoorden te overleggen.
- Als de eerste vraag gemakkelijk gaat, volgt de rest van het interview vanzelf.
- Spreek duidelijk en varieer in toonhoogte. Glimlach tijdens het interview; dit is hoorbaar.
- Laat eventueel – net als bij het interview voor de krant – een cassetterecorder meedraaien.
- Het is beter om ‘de sfeer’ te verkopen dan het product. De technische kant van het verhaal is voor het grootste deel van de luisteraars niet interessant.
- Als een vraag je niet aanstaat, maak dit dan duidelijk vóórdat je antwoord geeft.

● Extra tips voor een televisie-interview

Alles wat voor pers- en radio-interviews geldt, geldt evenzeer en sterker voor televisie-interviews. Zorg voor een goede voorbereiding en een heldere formulering van je antwoorden, dat is bepalend voor het succes. Vermijd echter opgedreunde, uit het hoofd geleerde antwoorden.

Enkele tips om goed over te komen voor de camera:

- In nagenoeg alle gevallen worden televisie-interviews gerepeteerd, vraag hier vooraf naar.
- Laat de omgeving (camera's, technici, warme lampen) op je inwerken. Laat je niet intimideren.
- Controleer of je uiterlijk niet afleidt van de boodschap, zoals een scheve stropdas, open blouse, ongekamd haar en dergelijke.

- Bekijk de achtergrond. Zorg dat je bijvoorbeeld niet wordt gefilmd voor het bordje 'nooduitgang' of voor een poster van een dame in bikini.
- Bekijk ook het camerastandpunt. Voorkom dat je van onderaf wordt gefilmd, dan kom je heel autoritair over. Van bovenaf filmen lijkt kleinerend, dus ook dat is niet gewenst.
- Kijk de interviewer aan, houd oogcontact.
- Straal interesse en betrokkenheid uit in je houding; ga rechtop zitten.
- Beperk het maken van gebaren.
- Laat je niet opjagen.
- Pas op met alcohol en dergelijke.

Auteur: Vincie van Gils, www.vinca.nl